

Kolme korillista ja mäyräkoira Ilmari

Kohtuullisen Huttikan Pyhä Veljeskunta K.H.P.V. rantautui Ilmarin päivien vieraaksi Suomussalmelle.

Juha Hankkila Suomussalmi

> Ja Lex Spiritus sanoi: Tulkkoon juoppous! Ja juoppous tuli.

Ja Lex Spiritus sanoi: Tulkkoon raittius! Mutta tosiraittius jäi tulematta. Näin runoili Ilmari

Kianto kirjassaan

K.H.P.V. Jostain näiden Lex Spirituksen sanojen välimaastosta löytyy Ilmari Kiannon Perinneyhdistys K.H.P.V.:n aatteellinen perusta.

- K.H.P.V. on veljeskunta, jonka pyhimpanä tehtävänä on kohtuullisen huttikan saavuttaminen, valistaa yhdistyksen perustaja Bacchus Primus Inter Pares **Timo Pakkanen**. Tämä joulupukinnäköi-

Retikan lavalla käytiin tiukka tietokilpailu, jonka aiheet liittyivät Ilmari Kiantoon ja Kohtuullisen Huttikan Pyhän Veljeskunnan käänteisiin.

nen herra toi tuulahduk- sen maailmasta, jossa valitsee konjakin ja samppanjan maan Ranskan perustuslain mukainen pyhä kolminaisuus: Vapaus, veljeys ja tasa-arvo.

- Vapaus on käsityksemme mukaan ihmisen arvokkain ominaisuus, jota älköön koskaan pantako pakettiin tai heitteille jätettävä. Tähän kuuluu

myös ryypyn ottamisen vapaus, Pakkanen selviittää Ilmarin päivillä Suomussalmen Teatteri Retikassa maanantai-iltana.

Veljeys on ryyppyveljeyttä ja ystävyyttä yli alko- holipoliittisten rajojen. Tasa-arvossa eivät tittelit paina, eikä erilaisia vakauksia halveksita eikä yk- silöllistä ryyppykestä- vyyttä.

Kun Bacchus Primus Inter Pares Pakkanen esitteli perustamaansa yhdistystä, naispuolinen yleisö heräsi lievään vastarintaan: Miksi K.H.P.V.:n jäseniksi pääsevät vain miehet.

- Tämä on veljeskunta, singahti vastaukseksi.

Pakkanen sai idean perustaa kyseisen veljeskun- nan hänen pikkupoika-ai- koihinsa

- Seurasin pienenä tieto- kilpailuja, ja kerran osui silmiini kysymys: Mitä tar- koittaa kirjainyhdistelmä

Veljeskunta pyrkii hyvän-

suopaisuudellaan

pehmentämään sitä

raskassoutuisuutta,

jolla ryypyseurueet

venhettään

tavallisimmin

kuljettavat.

K.H.P.V.?

Poika ehti varttua mieheksi ja kapakoidenkin vstäväksi. Kirjaimet eivät jätäneet miestä rauhaan.

Kun hän oli jo Veholla töissä, ja eräänä kesäyönä 1978 oli palaamassa Pub Angletteresta, hän osui antikvariaatin ikkunan taakse.

- Ikkunaan oli asetettu Kiannon K.H.P.V.-kirja. Heti maanantaiaamuna kävin ostamassa sen ja illalla luin ja siltä istumalta pää- sin perustaa K.H.P.V.:n.

Itsenäisyyspäivänä 1978 Pakkanen kutsui 12 hen-

genheimolaistaan perusta- maan herrasmiesten ilta- seura. Joukossa oli myös 1960-luvun radion pop- ohjelmien ääni **Markku**

Helismaa. Veljeskunta re- kisteröityi vuonna 1986 vi- ralliseksi yhdistykseksi

kunniottaakseen omalla tavallaan Ilmari Kiannon suuruutta. Kianto valittiin

Manalassa majoilevaksi iänaikaiseksi kunniajäse- nekksi.

Veljeskunnan enimmäis-

määrä voi olla kerrallaan kolme korillista ja mäyrä- koira Ilmari eli 84. Jou- kossa on paljon yhteis- kunnallisia vaikuttajia.

Veljeskunta nimeää vuo- sittain Oton päivänä 17. huhtikuuta Otto-pojan. Heitä ovat muun muassa Hjallis Harkimo ja Erkki Toivanen. Oton päivätä alkaa vuotuinen juhla- viikko, joka päättyy 23. huhtikuuta Yrjön päivään.

- Veljeskunta pyrkii hy- vänsuopaisuudellaan ja huumorillaan pehmentä- mään sitä raskassoutui- suutta, jolla ryypyseuru- eet venhettään

tavallisimmin kuljettavat välttään hillittömyyttä, mauttomuutta sekä koros- tettuja tehokeinoja, sanoo Veljeskunnan vanhin

Timo Pakkanen, Iktvanha, joka on oikeutettu käyttä- mään arvonimeä Bacchus Primus Inter Pares.

Veljeskunnan Pyhä Kirja on Ilmari Kiannon kirjoit- tama K.H.P.V., joka jul- kaistiin vuonna 1925.

Kieltolaki sai Kiannon kynän sauhuamaan

Juha Hankkila Suomussalmi

> Tammikuun kuudes- toista, Ilmarin päivä, on vakiintunut Ilmari Kian- non elämä ja tuotantoa kuvaavaksi tapahtumaksi Suomussalmella. Tällä kertaa tutustuttiin Kian- non viehtymykseen niihin elämän piirteisiin, joissa erinäiset juomat näytel- vät kohtuullista osaa niin hyvässä kuin pahassakin. Tapahtuman alkajaisina Ryysyrannan Jooseppi - elokuva vuodelta 1955 Re- tikassa avasi teeman, joka juontaa kieltolain aikoihin vuosiksi 1919-1932.

Ilmari Kianto -seuran puheenjohtaja **Ella Kart- timo** sanoi, että Kiannon tuotannosta nousee esiin useita erilaisia näkökul- mia.

- Kirjailijassamme on monta puolta. Yksi il- mentymä on tämä K.H.P.V.

Teemaan soveltuen Il- marin päivä päätettiin pi- tää iltatilaisuutena. Kun esitelmat ja muu ohjelma oli pidetty, yleisö siirtyi viereisen hotellin "sala- kapakkaan" laulamaan Iki-Kiannon sanoittamia tai muuten mieleisiä juo- malauluja kuten Gaudemus Igitur tai Jos Suomen järvet viinaksi muuttuisi. Kiannon suomentama Stenka Rasin keinahteli somasti Volgan aalloissa.

Eila Karttimo esitelmöi Kieltolaista. Tähän tarttui jo Iki, kun hän kirjoitti sa-

Pontikkatehailijoita Suomussalmen saloilla. Kuka tunnista henkilöt? (Kuva: Suomussalmen Kotiseutuarkisto)

tiirisen boheemitarinan K.H.P.V.

"Ja maa oli auto ja tyhjä, sillä Kieltolain moottori liikkui vetten päällä ja salakuljetus re- hotti pitkin Itämeren ran- toja".

Näillä sanoilla alkaa Il- mari Kiannon vuonna 1925 julkaistu kirja

Kieltolaki sai Ilmarin kynästä kyytiä: Kuta anka- rammin juomain käyttö- mistä vainottiin, kuta ko- vempia rangaistuksia raittiuslullut saivat sääde- tyksi rahvaalle, sitä enem- män kieltolakia rikottiin.

"Suuret herrat herkutte- livat, pienet narrit napsu- telivat, työmiehet ryypiskeli, tuomarit tuikkulivat, tai- telijat taapersivat, kenraa- lit juopottelivat, rehtorit esiintyivät kohmeiltaan. Itse raittiusvalvojatkin joi- vat ja petkuttivat aattei- tansa."

Maassa käytiin-jokapäi-

väistä periaatteellista kak- sintaistelua: Raittiuslullun ja juoppohullun miekko- jen mittely helisi aamusta iltaan.

- Kieltolaista seurasi kaksi ilmiötä: Salapoltto rehotti saloilla, pirtun sa- lakuljetus kukoisti ranni- kolla, Karttimo sanoi.

Sattumoisin tulee tänä keväänä 80 vuotta kielto- lain päättymisestä. Muita vielä kieltolain purkami- sen jälkeenkin Kainuussa tiputeltiin korpikuusen kyyneleitä, sillä matkat laillisin myyntipisteisiin olivat kaukana.

Karttimo näytti lukuisia valokuvia pontikanpol- tosta ja siitä kuinka poliis- sit yrittivät kitkeä salapol- toa vielä 1950-1960-luvuilla. Suo- mussalmen Kotiseutu- ariston kuvissa vilahtelee tuttuakin kasvoja, joita vanhempi väki vielä muis- taa.